

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра документознавства та української мови (№ 801)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

(підпис)

О. О. Карпенко

(ініціали та прізвище)

«31» 08 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА *ВИБІРКОВОЇ*
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Інформаційна інфраструктура підприємств

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2020 рік

Робоча програма Інформаційна інфраструктура підприємств
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
освітньою програмою Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
«19» червня 2020 р., – 11 с.

Розробник: Шленьова М. Г., доц. каф. 801, к. філол. н.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри документознавства та української мови
(назва кафедри)

Протокол № 13 від «19» 06 2020 р.

Завідувач кафедри к. філос. н., доц.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

А. Є. Прилуцька
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>02 Культура і мистецтво</u> (шифр і найменування) Спеціальність <u>029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</u> (код і найменування) Освітня програма <u>Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</u> (найменування) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	<i>Вибіркова</i>
Кількість модулів – 1		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2020/2021
Індивідуальне завдання - <u>немає</u> (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 56 годин аудиторних занять*/120 годин		<u>6</u> -й
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 години самостійної роботи студента – 4 години		Лекції*
		<u>24</u> години
		Практичні, семінарські*
		=
		Лабораторні*
	<u>32</u> години	
	Самостійна робота	
	<u>64</u> години	
	Вид контролю	
	модульний контроль, залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання: 56 аудиторних годин / 64 самостійної роботи.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: формування в студентів системи теоретичних та практичних знань про інформаційну структуру окремого підприємства та держави.

Завдання: ознайомлення студентів з поняттям інформаційної інфраструктури, значенням інформаційної інфраструктури в організації управління підприємством, принципами організації комунікаційного процесу на підприємстві.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **досягти таких компетентностей:**

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, узагальнення інформації в процесі підготовки первинних і/або вторинних документів, зокрема при виборі методів експертизи.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях з інформаційного обслуговування споживачів в системі соціальних комунікацій, зокрема під час відбору інформації.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності в інформаційно-сервісній галузі системи соціальних комунікацій, зокрема для формування подальшого вміння створити інформаційну інфраструктуру підприємства.

ЗК8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт в інформаційно-сервісній галузі, зокрема для формування в подальшому вміння створювати сектори ринку інформаційних продуктів і послуг.

ФК1. Здатність забезпечувати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких формах у різних підсистемах соціальних комунікацій, зокрема для формування поняття етики комунікаційної політики.

ФК2. Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв для оптимізації діяльності інформаційних установ, зокрема формування вміння налагоджувати інформаційний обмін в організації.

ФК4. Здатність аналізувати закономірності розвитку документно-інформаційних потоків та масивів як штучно створеної підсистеми соціальних комунікацій у контексті соціокультурних змін, зокрема на базі знання основних характеристик інформаційного потоку.

ФК9. Здатність використовувати PR та інші прикладні соціокомунікаційні технології в умовах сучасної інформаційно-технологічної інфраструктури установ і підприємств інформаційно-сервісної галузі.

ФК10. Здатність адмініструвати соціальні мережі, електронні бібліотеки та архіви.

ФК11. Здатність використовувати автоматизовані інформаційно-пошукові системи, організовувати електронні бібліотеки та архіви.

Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми:

РН1. Знати і розуміти наукові засади організації, модернізації та впровадження новітніх технологій в інформаційній, бібліотечній та архівній діяльності, зокрема для ефективного створення інформаційної інфраструктури.

РН3. Керувати документаційними процесами діяльності установ, користуватися засобами електронного документообігу, організовувати референтну та офісну діяльність.

РН4. Застосовувати у професійній діяльності технології інформаційного менеджменту, створення і підтримки функціонування електронних бібліотек та архівів, електронного офісу, методологію вивчення та задоволення культурних та інформаційних потреб користувачів у сучасному соціокультурному середовищі.

РН6. Знати, розуміти та застосовувати в практичній діяльності законодавчі та галузеві нормативні документи щодо здійснення інформаційної діяльності.

РН9. Оцінювати можливості застосування новітніх інформаційно-комп'ютерних та комунікаційних технологій для вдосконалення практик виробництва інформаційних продуктів і послуг, зокрема підвищення рівня інформаційної культури.

РН16. Приймати обґрунтовані управлінські та технологічні рішення для підвищення ефективності професійної інформаційної діяльності в системі соціальних комунікацій.

РН17. Бути відповідальним, забезпечувати ефективну співпрацю в команді для підвищення ефективності професійних комунікацій.

Міждисциплінарні зв'язки: організація діяльності інформаційних установ, PR-технології, соціологія, політологія.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Інформаційна інфраструктура як складова інфраструктури підприємства. Концептуальні основи інформаційного менеджменту. Державна політика у сфері національного інформаційного простору. Джерела інформації

Тема 1. Інформаційна інфраструктура як складова інфраструктури підприємства

Поняття інформаційної інфраструктури. Інформаційна інфраструктура як складова інфраструктури підприємства чи організації. Поняття «інформація». Атрибутивний та функціональний підходи до визначення природи інформації.

Тема 2. Концептуальні основи інформаційного менеджменту

Поняття «інформація» і «менеджмент» як складові поняття «інформаційний менеджмент». Концептуальні підходи до визначення змісту поняття „інформаційний менеджмент”. Менеджмент як інноваційна діяльність з активізації і розвитку наявних ресурсів і форм їх раціонального використання. Основні функції управління. Розвиток наук інформаційно-комунікаційного циклу. Вітчизняні концепції інформатики. Еволюція інформаційної діяльності в умовах розвитку інформаційних технологій та інформаційної інфраструктури. Основні підходи до напрямів діяльності у галузі інформаційного менеджменту. Галузі, на перетині яких розвивається інформаційний менеджмент. Управління впровадженням і використанням інформаційних технологій. ІТ-менеджмент, або менеджмент інформаційних систем. Структурна схема інформаційного менеджменту. Сфера компетенції інформаційного менеджера. Система діяльності в галузі інформаційного менеджменту. Завдання діяльності інформаційного менеджера.

Тема 3. Державна політика у сфері національного інформаційного простору

Інформаційне суспільство та інформаційна політика. Основні терміни та визначення. Інформаційні відносини. Основні принципи інформаційних відносин. Державна інформаційна політика. Головні напрями державної інформаційної політики. Нормативно-правова база здійснення інформаційної діяльності. Закони України „Про інформацію”, „Про науково-інформаційну діяльність”, „Про електронний документ та електронний документообіг” та ін. Поняття “інформаційний потенціал суспільства”. Основні складові державної інформаційної інфраструктури. Організаційно-правове забезпечення державної інформаційної інфраструктури. Проблеми розвитку ринку інформаційних технологій в Україні. Інформаційні ресурси суспільства. Інформаційні ресурси різної приналежності та форми власності як складові частини національних інформаційних ресурсів.

Тема 4. Джерела інформації

Інформаційні потреби. Сутнісні особливості інформаційних потреб. Характеристики і вимоги до інформації. Семантична теорія інформації. Тезаурус споживача інформації. Перевірка достовірності інформації. Визначення документа. Електронний документ. Документальні джерела інформації. Види документів. Первинні документи. Вторинні документи. Основні функції вторинних документів. Документальний інформаційний потік.

Структурно-якісний склад документального потоку. Закон Бредфорда. Властивості недокументальних повідомлень. Переваги і недоліки недокументальних повідомлень. Чутки як не документальні джерела інформації.

Атрибутивні, прагматичні, динамічні властивості документальних джерел інформації. Показники якості джерел інформації. Визначення відносної цінності різних джерел інформації з точки зору їх використання у системі інформаційного забезпечення. Контроль достовірності інформації. Властивості інформації. Інформаційні потреби. Характеристики і вимоги до інформації. Семантична теорія інформації. Властивості документальних джерел інформації. Показники якості джерел інформації. Контроль достовірності інформації.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 1.

Змістовний модуль 2. Інформаційне забезпечення процесу управління підприємством. Система управління інформаційними ресурсами. Інформаційна продукція й послуги. Захист інформації

Тема 1. Інформаційне забезпечення процесу управління підприємством

Інформація як стратегічний ресурс розвитку підприємства. Види управлінської діяльності за ступенем інтелектуальності і складності. Структура прийняття управлінського рішення. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності. Основні етапи діяльності з інформаційного забезпечення. Категорії управлінської інформації. Критерії відбору інформації. Аналітична діяльність як процедури і процеси інтелектуальної діяльності. Моніторингові, ініційовані і кумулятивні аналітичні дослідження. Комунікативний аудит.

Оглядово-аналітична діяльність. Основні завдання оглядово-аналітичної діяльності. Огляд як науково-технічний документ. Процеси підготовки оглядової інформації. Вимоги до змісту оглядово-аналітичних документів. Класифікація оглядів. Поняття „експертний метод”. Причини застосування експертних методів. Експертні оцінки. Методи експертизи. Анкетні методи і методи групової експертизи. Експертна комісія. Формування експертної комісії. Види експертиз. Типові помилки при проведенні експертиз. Оцінка якостей експерта. Апріорні та апостеріорні методи оцінки експерта. Конформізм та кон’юнктурність експертів.

Тема 2. Система управління інформаційними ресурсами

Інформаційна діяльність у системі організаційного управління в умовах функціонування автоматизованих систем. Концептуальні моделі «електронних офісів». Інформаційно-технологічний простір системи інформаційного забезпечення організації. Структурно-функціональний склад інформаційного середовища організації. Основні види інформаційних обмінів в організації. Інформаційні потоки в організації. Основні характеристики інформаційного потоку. Види інформаційних бар’єрів. Цілі формування комунікаційної політики. Реалізація внутрішньої комунікаційної політики організації.

Реалізація зовнішньої комунікаційної політики. Інформаційна система в контурі системи управління. Загальна структура інформаційної системи. Автоматизована інформаційна система. Життєвий цикл автоматизованої інформаційної системи. Функції управління на етапах існування інформаційної системи. Життєвий цикл Web-ресурсу. Менеджмент інформаційних систем. Мета створення системи управління інформаційними ресурсами. Етапи життєвого циклу інформаційного ресурсу. Функції управління на етапах життєвого циклу інформаційного ресурсу.

Тема 3. Інформаційні продукти й послуги

Структура інформаційного ринку. Інфраструктура інформаційного ринку. Основні сектори світового ринку інформації. Структура товарів та послуг інформаційного ринку. Особливості споживчої вартості інформаційних продуктів. Інформаційний консалтинг. Сфера інформаційного консалтингу. Професійні вимоги до інформаційних консультантів.

Тема 4. Захист інформації

Поняття інформаційної безпеки. Об'єкти інформаційної безпеки. Джерела загроз соціальному і ресурсному об'єктам інформаційної безпеки. Інформаційні війни. Класифікація джерел небезпеки ресурсних об'єктів. Режим доступу до інформації. Класифікація інформації за видами доступу. Види таємниць. Загрози інформаційній безпеці та інформації. Канали витоку інформації. Об'єкти інформаційної безпеки.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 2.

Контрольний захід – залік.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Інформаційна інфраструктура як складова інфраструктури підприємства. Концептуальні основи інформаційного менеджменту. Державна політика у сфері національного інформаційного простору. Джерела інформації					
Тема 1. Інформаційна інфраструктура як складова інфраструктури підприємства	15	3	-	4	8
Тема 2. Концептуальні основи інформаційного менеджменту	15	3	-	4	8
Тема 3. Державна політика у сфері національного інформаційного простору	15	3	-	4	8
Тема 4. Джерела інформації	14	3	-	3	8
Модульний контроль	1	-	-	1-	-
Разом за змістовним модулем 1	60	12	-	16	32
Змістовний модуль 2. Інформаційне забезпечення процесу управління підприємством. Система управління інформаційними ресурсами. Інформаційна продукція й послуги. Захист інформації					
Тема 1. Інформаційне забезпечення процесу управління підприємством	15	3	-	4	8
Тема 2. Система управління інформаційними ресурсами	15	3	-	4	8
Тема 3. Інформаційні продукти й послуги	15	3	-	4	8
Тема 4. Захист інформації	14	3	-	3	8
Модульний контроль	1		-	1	
Разом за змістовним модулем 2	60	12	-	16	32
Усього годин	120	24	-	32	64
Контрольний захід - залік	-	-	-	-	-
Усього годин	120	24	-	32	64

5. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інформаційна інфраструктура як складова інфраструктури підприємства	4
2	Концептуальні основи інформаційного менеджменту	4
3	Державна політика у сфері національного інформаційного простору	4
4	Джерела інформації	3
5	Модульна робота № 1	1
6	Інформаційне забезпечення процесу управління підприємством	4

7	Система управління інформаційними ресурсами	4
8	Інформаційні продукти й послуги	4
9	Захист інформації	3
10	Модульна робота № 2	1
11	Разом	32

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Національні інформаційні ресурси в мережі Інтернет	8
2	Аналіз сайту структурного підрозділу підприємства	8
3	Проблема розвитку ринку інформаційних технологій в Україні	8
4	Документ як джерело інформації	8
5	Категорії управлінської інформації. Збори, наради, ділові бесіди як форми обміну управлінською інформацією	8
6	Джерела інформації для підприємства. Інформаційна логістика	8
7	Життєвий цикл інформаційних систем. Життєвий цикл сайту	8
8	Методи та засоби захисту інформації	8
	Разом	64

7. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, евристичний методи та практичні методи навчання.

8. Методи контролю

Передбачено такі методи контролю:

- 1. Поточний контроль під час проведення лабораторних занять (опитування, перевірка виконаних завдань).*
- 2. Тестовий контроль (дві модульні контрольні роботи).*
- 3. Підсумковий контроль (залік).*

9. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

9. 1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...2,5	4	0...10
Виконання і захист лабораторних робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...2,5	4	0...10
Виконання і захист лабораторних робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для заліку складається з 2 запитань (1 теоретичного та 1 практичного). Максимальна кількість балів за кожне питання – 50 балів (сума – 100 балів).

9. 2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- визначення інформаційної інфраструктури, її складових;
- принципи організації комунікаційного процесу на підприємстві;
- значення інформаційної інфраструктури в організації управління підприємством;
- поняття, об'єкти та засоби інформаційної безпеки.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

уміти:

- оцінювати характеристики джерел інформації;
- проводити аналіз інформаційних потоків організації;
- будувати інформаційну модель організації.

9. 3. Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь, написати модульні роботи. Знати сутність понять інфраструктури, інформаційної інфраструктури; понять «інформація» і «менеджмент» як системоутворювальних складових поняття «інформаційний менеджмент»; функції менеджменту; визначення інформаційних відносин, їхніх основних принципів; поняття «інформаційні ресурси» та «національні інформаційні ресурси». Уміти проводити комунікативну політику організації.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, виконати самостійну роботу, написати модульні роботи на «відмінно» або «добре». Знати мету створення інформаційної інфраструктури підприємства та комплекс заходів, які вона передбачає; передумови виникнення та розвитку інформаційного менеджменту; головні напрями державної інформаційної політики, поняття «національний інформаційний простір України», «інформаційний суверенітет держави», «інформаційний потенціал суспільства». Уміти розробляти систему управління інформаційними ресурсами.

Відмінно (90-100). Повно знати основний та додатковий матеріал. Написати модульні роботи на «відмінно». Орієнтуватися в підручниках та посібниках. Досконало знати матеріал усіх тем та вміти застосовувати його, зокрема атрибутивний та функціональний підходи до визначення природи інформації; сферу діяльності інформаційного менеджера; нормативно-правову базу інформаційної діяльності; поняття державної інформаційної інфраструктури та її основних складових; поняття «інформаційний ресурс», «національні інформаційні ресурси». Уміти класифікувати інформацію за видами доступу, знати види таємниць, канали витоку інформації.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

10. Методичне забезпечення

1. Документно-інформаційне забезпечення сучасної професійної комунікації / А. Є. Прилуцька, О. О. Карпенко, Н. І. Парафійник, О. В. Медведь; під загал. ред. А. Є. Прилуцької. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2016. – 463 с.
2. Карпенко О. О. Сучасне діловодство / О. О. Карпенко, М. М. Матліна. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2009. – 76 с.
3. Навчально-методичне забезпечення дисципліни "Інформаційна інфраструктура підприємств" для бакалаврів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; розроб. О. Л. Заверющенко. – Харків, 2019. – 58 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/Informacijna_Infrastruktur_Pidpriyemstv.pdf.

11. Рекомендована література

Базова

1. Давидова І. О. Інформаційний менеджмент: навч. посіб. / І. О. Давидова. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2015. – 328 с.
2. Зубок М. І. Інформаційна безпека в підприємницькій діяльності / М. І. Зубок. – К.: ГНОЗІС, 2015 – 216 с.
3. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект: підручник / [В. Л. Бурячок, В. Б. Толубко, В. О. Хорошко, С. В. Толюпа]; за заг. ред. д-ра техн. наук, професора В. Б. Толубка. – К.: ДУТ, 2015. – 288 с.
4. Матвієнко О. Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»: у пошуках «інформаційного фахівця» // Вісник Книжкової палати. – 2016. – № 10. – С. 32 – 35.

Допоміжна

1. Ганцюк Т. Д. Міжнародна інформаційна діяльність. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи / Т. Д. Ганцюк – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 36 с.
2. Григоращ, С. М. Менеджмент 1 (Організація та управління інформаційними установами) : практикум / С. М. Григоращ. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. – 108 с.
3. Дербеньова Л. В., Демчина Л. І. Документально-інформаційні комунікації: навч. посіб. / Л. В. Дербеньова – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 162 с.
4. Лаба О. В. Видавничі інформаційні системи. Методичні вказівки до лабораторних занять і самостійної роботи / О. В. Лаба – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 27 с.
5. Матвієнко О. Інформаційний менеджмент як основа концептуалізації моделі фахівця з інформаційної справи / О. В. Матвієнко, М. Н. Цивін // Вісник Книжкової палати. – 2017. – № 4. – С. 27 – 30.
6. Мельник В. Д. Електронна комерція. Методичні вказівки до лабораторних занять і самостійної роботи / В. Д. Мельник – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 29 с.
7. Мельник В. Д. Науково-технічна інформація: методичні вказівки / В. Д. Мельник. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. – 27 с.
8. Мельник В. Д. Сучасні інформаційні технології: методичні вказівки / В. Д. Мельник. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. – 29 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Документно-інформаційне забезпечення сучасної професійної комунікації / А. Є. Прилуцька, О. О. Карпенко, Н. І. Парафійник, О. В. Медведь ; під загал. ред. А. Є. Прилуцької. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2016. – 463 с. – Шифр: 002 Д63. – <http://library.khai.edu/library/fulltexts/metod/>